

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

Cap. 1. In quo consistat hæc Praxis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

DE PRAXI AMORIS SANCTI.

PARS TERTIA,

CAP. PRIMUM.

*In quo consistat hæc
Praxis.*

1.
Ufus præ-
ceptis ad-
deatus.

Rimâ parte hu-
ius operis na-
turam & pro-
prietates Amo-
ris sancti; in se-
cunda modum
eius acquirendi, Deo dante, o-
stendere sum conatus: restat,
ut de praxi & usu agamus, quod
nunc cum eodem Deo, tan-
quam ad institutum nostrum &
amoris consecutionem in primis
utilem aggredior. *Vsus enim, ait
Romanus Orator, frequens omnium*

*Magistrorum præcepta superat: nam, Lib. 1. de
ut idem alibi ostendit, nec Medi- orat.
cus, nec Belli Dux, nec Orator,
etsi Medicinæ, belli que gerendi,
& eloquentiæ præcepta calleant,
nisi tamen accedat usus, & exerci-
tatio, multum promovebunt. Do-
ce puerum artem pingendi, & ca-
nendi, hærebit, si se non exerceat.*

Hinc rectè apud Laërtium, Philo-
sophus ad eminentem in varijs scien-
tiam tria requirit; naturam ad id
idoneam, studium, exercitationem.

Atque hæc in amore divino con-
secutando locum habent quàm
maximè, ut mirum non sit in eis
sponsum à sponsâ tam interiores
amoris actus, quàm exteriores
velle frequentari, ut usu ipso amo-
rem augeat, dum dicit: *Pone me ut
signaculum super cor tuum, ut signa-
culum*

*Lib. 1. de
off.*

Lib. 5. e. x.

Cam.

Cap. 7.

O o culum

culum super brachium tuum.

De inter. domo. c. 62. Sed cum S. Bernardum audiam de corde suo dicentem: *Facilius atomos mundi dinumerare possem, quam motus cordis mei: operæ pretium est ut eas cum S. Ambrosio vitandę confusionis gratiã ad quatuor principales affectus restringamus; qui animam junctam corpori quatuor affectionibus velut quatuor equis trahi pronuntiat, irã, cupiditate, voluptate, timore.* Cui consentire videtur S. Bernardus, dum suos monens ut toto corde ferantur in Deum, & quo iudicio id possint dignoscere: *Attende, inquit, solerter quid diligas, quid metuas, unde gaudeas, aut contristeris: totum enim cor in his quatuor affectionibus est.* Imò verò dum Eugenio Pontifici suadet ut totis animi viribus evolet in Deum, atque in eum finem affectus suos in libertatẽ asserat, eos captivos detineri ait, *timendo quæ non oportet, amando quæ non decet, dolendo vanè, gaudendo vaniùs: additque hominem, si dum se aliquã animi perturbatione agitari sentit, ad hoc oculos reflexerit, continuò à divina Majestate auxilio nõ vulgari juvandum.* Cui assentitur S. Thomas, dum in huius sententiæ confirmationẽ adfert cantatos Boëtij versiculos, *Gaudia pelle, pelle timorem, spemq; fugato, nec dolor adsit.* Labet tamen quæramus compendia, & omnes affectus animi

Lib. 3. de Virgin. In cap. jejuniy. c. 2.

2. Quot cordis affectus.

Lib. 5. de conf.

ad duos velut cæterorum fontes, cum S. Ambrosio, & Augustino revocemus: Prior luculentè lib. de Jacob id edisserit: *Passionum* ^{Cap. 1.} *inquit, velut duces, naturalis delectatio, & dolor, quas sequuntur reliquæ; illæ enim complectuntur universas, quarũ utraq; non solum corporis, sed etiã secundum animam passiones sunt.* Augustinus verò non tantum motum omnem animi, sed etiam universa opera bona, malæ ab his duobus affectibus originem ducere arbitratur: *Sicut omnia iusta* ^{In Psal. 73.} *opera, bono timore, & amore sunt; sic malo amore, & malo timore omnia peccata committuntur.* Testem huius rei appellat uniuscujusque conscientiam: *Cogitate, inquit, discutite, interrogate corda vestra, perscrutamini conscientias, videte utrum possint esse peccata, nisi cupiendo, aut timendo.*

Porro earum virtutum norma, quæ frænandis moderandisque ^{3. Charitas est frænã passionum.} passionibus tum ab Aristotele in Ethicis, tum post illum ab Angelico Doctore assignantur, nobilius multò præstantiusque ab una obiri charitate non est qui inficietur. Hinc viros sanctimoniam celebres, etsi virtutum chorum agerent, omnes tamen sub charitatis imperio ejusque ductu in scenam prodire voluerunt. Perusiam Cardinalis Hugolinus SS. Dominicum & Franciscum ad colloquium evocavit atq; ambo-

bus simul quæstionem proposuit; an non ad majus Ecclesiæ bonū facere videretur, si ex utriusque ordine religiosi virtute præstantes ad primarias infulas assumerentur? nemine primas in respondendo partes admittente, quas alter alteri non ex urbanitate, sed ex vera animi submissione deferebat; cum protraheretur sancta altercatio, tandē dixit Francisco Dominicus: *Tu vincis humilitate, ego vincam obedientia.* In tam exigua materia plurium virtutum occasionem reperere: sed ambos vicissè arbitror, dum hic humilitate, ille obedientiâ, Deo quàm maximè ex charitate placere studuerunt, S. Paulum imitati, qui hoc potissimùm habebat præ oculis, dum dixit: *placere Deo in omni loco:* quod est munus Charitatis Dei benevolentiam in omni re spectantis. Inspice mecum duo illa Ecclesiæ lumina SS. Martinum, & Philippum Nerium: ille ad preces discipulorum se accommodans dicit: Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem. hic in eodem mortis articulo, rogatus ut idem diceret: Non sum Martinus, exclamat, ac si simile quid dicere præsumerem, meque æstimarem posse esse alicui necessarium, inter æternorum suppliciorum reos me numerandum censerem: nunquam alicui me utilem reputavi. Videntur diversis & op-

positis vijs hi ingredi: sed non ita res se habet; ambo amoris divini obsequi volunt, & simul in eundem scopum collineant. Videre mihi videor Angelos in scala Jacob ascendentes, & descendentes, quibus amor alas ministrat, & in diversos motus intendit, & quò major Dei gloria & beneplacitum vocat, eas dirigit.

Non saperet Alchimista, qui cum posset arte suâ aurum ex aliqua metalli massa exprimere, argento vel etiam cupro contentus esset: nec ille vinitor apud dominum gratiofus esset, qui cum cultura suâ diligentia vinum pretiosum & elegans de vite suppeditare posset, non nisi vile & insipidum ministraret: ita profus evenit dum quis inferiorum virtutum exercitationis inhærens operibus, à charitate virtutum regina pretium & splendorem non accersit.

Novitium ægotantem volebat aliquando Abbas vir sanctus, die abstinentiæ à carnibus ex Ordinis instituto, ad carnis comestionem inducere; cumque id impetrare ab ægro non posset, nisi eius petitioni de simul edendo acquiesceret; tandem post tyronis pertinentiam resistentiam ut id ab illo, quod morbus exigebat, obtineret, primus ipse carnem gustavit: poterat ad hoc variarum virtutum amore incitari; poterat ægri salus,

Oo. 2 &

4.
Duarum
virtutum
certamen.

17. ad Augustus
anno 1226

5.
Sectare
charita-
tem præ
cæteris
virtuti-
bus.

6.
Eius me-
rito da-
mon pel-
litur.

commiseratio, poterat ejus animi humilitas & voluntatis submissio commovere, sed in unam Dei, proximi que charitatem oculos coniecit, ut continuo probavit eventus: egressus enim è cœnobio negotij alicuius causâ, & in facellum, in quo à Sacerdote exorcismis ad migrandum ex obsessi corpore dæmon compellebatur, ingressus; qui aderant, visa Prælato, de cuius sanctimoniâ magna erat inter illos opinio, dixerunt: Ecce adest vir sanctus, qui facile te expellet. O, dixit dæmon, illum jam non timeo, qui hodie contra institutum carnes comedit. Quod intelligens Abbas: Imò verò, inquit, ob charitatem, quam in hoc opere exercui, jam jam hinc migrabis. præcepitque ut in nomine Domini, & propter opus illud ab amore divino profectum se continuo ex obsesso corpore proriperet. quod & factum est.

CAPUT II.

Quomodo ad aliquod desiderium, timorem, tristitiam, iram amor divinus concurrere possit, eis que pretium addere.

Facilis est ad hanc quæstionem ^{1.} Responsio: si enim amor proprio, & oblectationi, quæstuique inde mananti oculos clauderis, eoque in unius Dei voluntatem ac beneplacitum, gloriæque divinæ amplificationem conjeceris, atque in illa velut scopum unicum collimaris, rem totam continuo confecisti: sed quia non desunt, qui cognitionis, & exercitationis defectu in hoc negotio non parum interdum laborant, & hallucinantur; illis adferre subsidium & lampadem accendere, Deo propitio, in hoc capite conabor, paucisque quomodo ex amoris divini instinctu cœli gaudia, & mortem ipsam expetere, ac inferorum supplicia exhorrescere, quomodo de peccatis, deque amicorum fortunarumve jacturâ ingemiscere, ac denique interdum quæ cum laude possimus irasci, Deo auxiliante, demonstrabo.

^{2.} In primis posse cum laude desiderari vitam æternam in confesso